

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 50 fill. Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: SIPÓSBÉLA. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
--	--	---	--

Résen legyünk!

A szabadelvű párt sorsa.

Nem lesz pénzügyminiszter.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, október 29.

A program tehát megvolna, éppen csak az a csekélység van még hátra, hogy az országban komolyan is vegyék a kormány ígéreteit.

Azzal természetesen tisztában van az egész politikai világ, hogy a Fejérváry-kabinet minden lehetőt (és tán lehetetlent is) el fog követni szombaton proklamált munkatervének népszerűsítésére. Milliós számra fogják osztogatni a szociális reformátorra avatott táborszernagy programját, heves agitációról beszélnek, amelyben maguk a miniszterek is részt fognak venni vidéki kirándulásokon és pártalakulásokon, amelyhez vérmes reményeket fűz a kormány.

De azzal nem kevésbé van tisztában mindenki, hogy Fejérváryék

akcióját az ellenzéki tábor sem fogja tétlenül nézni. És — hitünk és meggyőződésünk szerint — éppen ezen fog majd múlni a nagy csillogással beállított kormánytervek sorsa. Mert ebben a kétségtelenül kényes és nehéz pillanatban, mikor Fejérváryék kecsegtető tervekkel állnak egy nagy rázkódásokban kimerült ország elé, a küzdő ellenzéknek egyszerűen léteérdeke, hogy a passivitás védősánczából maga is a cselekvés terére lépjen ki s a kormánnyal hadbaszállva az egész ország színe előtt döntő erőpróbát provokáljon. Igaz ugyan, hogy a kormány maga hirdeti már, hogy ezt az erőpróbát a nemzet előtt föl fogja idézni, de egy árva szóval sem szorul magyarázatra, hogy a mi sorsunk nem a választásokon fog eldőlni, hanem most, amikor a kormány ezekre a választásokra, az előkészületeket teszi. Lehetnek az ellenzéken is jóhiszemű optimisták, akik szentül hiszik és állítják, hogy a kormány akár a feje tetejére is állhat, mégis csak az ellenzék mögött marad és lesz a magyar polgárság egész hadsora, — de mi mégis valljuk nyil-

tan azt a hitünket, hogy semmisen lehetetlen, még az az abszurd eset sem, hogy Fejérváryéknak ezzel a programmal esetleg sikerülhet valami! Résen legyünk.

A szabadelvűpárt.

A szabadelvűpárt további sorsa ma este fog eldőlni. Az intéző-bizottság ma délután 11 órakor megnyitott ülésben már foglalkozott az esti értekezlet előkészítésével. Az ülésről annyi máris kiszivárgott, hogy a szabadelvűpárt, mint olyan, nem fog csatlakozni a haladó-párthoz, illetőleg a Fejérváry-kormányhoz, hanem ellenzékbe megy. A pártnak egy töredéke az általános titkos választói jog hívének vallja magát, de ez a töredék is szeretne a szabadelvűpártban megmaradni. — Formulát keresnek, mely lehetővé teszi ennek a töredéknek a benntmaradását is. Mondják, hogy esetleg meg is találják ezt a formulát is. Ha azonban nem találják meg, akkor ma este ismét 15—20 főre menő, esetleg még kisebb arányú szecsesszó lesz. A kikivánczók azonban még előbb megfontolás tárgyává fogják tenni, hogy csatlakozzanak-e Fejérváryékhoz vagy pártunkivül maradjanak. Utóbbira nagyobb a hajlandóság. Bármilyen is lesz tehát a ma esti értekezlet kimenetele, az előre bizonyos, hogy Fejérváry a szabadelvű pártból nem kap figyelembe vehető gárdát. Vannak olyan optimisták, a kik

Janka kisasszony.

Irtta: Orbok Attila.

Ott élt egy hónapos udvari szoba sötét ablakában egy cserép jácmin virág. Ott élt és hervadt. Mikor néha megöntözték, újra életre kelet. Nem akart kiszáradni, nem akart meghalni, várta a napvilágot, melyet a magas falak eltakartak tőle.

Várta a napvilágot.

Ott élt abban a hónapos szobában Janka kisasszony beteg édes anyjával. Reggeltől estig a varrógép mellett ült és dolgozott, mert hisz élni kellett és élni akart. És az arca napról-napra halványabb, fehérebb lett.

Dolgozott volna szívesen a Janka mama is, de őt a betegség odakölte az ágyhoz. Bizony nyomoruságosan élték. Nem csoda, hogy ha Janka kisasszony lelkét sötét gondolatok töltötték be. Tizenhét éves volt és már úgy ismerte az életét.

És e sötét gondolatai közzé mindig belopódzott az emlékezet egy verőfényes sugara. Egy gyermekkori emlék — a melytől ő az életet várta.

Talán csak álom volt.

Az édes apja pap volt egy kis alföldi

faluban. Ott laktak a kis fafornyos templom háta mögött a domboldalon, Szomszédjaik voltak a kántorék, a jó Fodorék.

Janka ekkor kilencz éves volt, amikor megismerkedett a Fodorék tizenhárom éves fiával, Ferkével.

Attól a naptól fogva elválhatatlank voltak. Szerették egymást.

Egyszer fölmentek együtt a toronyba és mikor elfáradtak, leültek egymás mellé a rozoga lépcsőre s beszélgettek sok minderről. Azt kérdezte Janka Ferkétől:

„Szeret maga engem Ferke?”

Aztán elhallgattak.

Ferke törte meg a csendet,

„Tudja mit Janka, én el veszem magát, ha nagy leszek” És homlokon csókolta, Nemsokára meghalt a Janka apja és elköltöztek ők ebbe a nagy városba s nem hallottak többet Ferkéről. És azóta nem tudta Janka kisasszony elfelejteni Ferkét. Hitte, hogy még fog vele találkozni. Ő tőle várta a megváltást.

*

Egy őszi délután erősen sütött a nap, mintha megakarta volna hazudolni, a késői időt. Annak a jácmin-virágnak is jutott egy-egy kósza napsugár.

Janka kisasszony hamar bevégezte

munkáját és gondosan becsomagolva sietett ki, ki a napvilágra a homályos szobácskából. Gyorsan haladt végig az Andrássy-uton munkaadójához, de közben jól meg nézett minden embert. Kereste álmainak alakját, Ferkét. Egyszer csak elállt a lélekzete. Egy villa kerítésének kapuján megpillantotta: Fodor Ferencz ügyvéd. A kerítésnek támaszkodott, hogy össze ne roskadjon. Aztán állt ottan sokáig, kezét szívére szorítva, mintha félt volna, hogy valaki meghallja annak hangos dobogását.

Belépett a kapun és végig ment a parkon ingadozó léptekkel. Többször megállt utközben. Egész testében remegett. Az első ajtón félenken kopogott. Egy szép, szőke asszonyka nyitott ajtót neki: „Az uramat tetszik keresni, mert nincs itthon.”

Janka kisasszony elsápadt és agyában a gondolatok egymás sarkába hágtak. Oda akarta kiáltani ennek az asszonynak, hogy elraboltad a vőlegényem. De mégse. Remegő hangon szólt: „Bocsánatot kérek . . . eltévesztettem a házszámot.”

*

És élt tovább az a jácmin virág. Hervadozott, de napvilág soha sem jutott el hozzá.

H. K.

Legjobb téli czipők olcsón csak **Glück Edénél** kaphatók.

Pontos kiszolgálás. — Kossuth- és Piacz-utca sarkán, a Kistemplommal szemben.

azt hiszik, hogy Fejérváry mihelyt látja, hogy az ő programja még a szabadelvű pártot sem vonja az ő táborába, újra beadja lemondását. Bár igazuk volna, de mi nem tudunk ilyen vérmes reményeket táplálni.

Nem lesz pénzügyminiszter.

Megirtuk, hogy a kormány rekonstrukciója óta egyfolytában tartottak a tárgyalások a pénzügyminiszteri tárca betöltése dolgában. Az új pénzügyminiszter-jelölt, aki a pénzügyi világban elismert kapacitás, bizonyos nagyértékű feltételek kikötése mellett hajlandónak is mutatkozott elfoglalni az állást, előbb azonban a bécsi és berlini, pénzügyi körök hangulatáról akart tiszta képet szerezni. Amint értesülünk, ez a vállalkozás kudarcot vallott s a kormányelnök már megkapta az értesítést, hogy ismét új pénzügyminiszter-kandidátust kell keresni, mert a most enuncziált program alapján józan ember a pénzügyminiszteri tárczát nem vállalhatta el.

Kossuth beteg.

Kossuth Ferenc, mint sajnálattal értesülünk a vezérő-bizottság holnapi ülésén nem vehet részt. Kossuthnak erős csúszos bántalmak vannak, melyek ágyhoz kötik. Állapota azonban nem aggasztó. Csak a változott időjárás okozta a régi bántalmak felújulását és rémélhetőleg egy-két nap alatt a vezér ismét talpon lesz.

Oroszország alkotmányos ország.

A czár liberális programja.

A vérfürdő még tart.

Távirati tudósítás.

Budapest, október 30.

A táviró ma azt a szenzációs hírt röpteti világra, hogy a czár alkotmányt adott népének, s törvényhozási hatalommal ruházta fel az összehívandó képviselőházat.

Erről és a ma történt eseményekről a következő táviratok adnak hírt:

Sortűz az utczán.

(Riga). Reggel óta népesödültek támadnak, amelyeket a katonaság legnagyobb energiával igyekszik szétoszlatni. Az orosz székesegyház közelében istentisztelet közben véres összeütközés volt. A polgárok gárdát szerveznek, hogy magukat megvédelmezzék. Délután 6 órakor a Szaharov utczán egy házból rálöttek a katonákra, kik hármassortúzzal feleltek. Minden pillanatban várják az ostromállapot kihirdetését.

Barrikádok az utczán.

(Odessza) A Prenbaszenszky utczán a munkások nagy barrikádokat építettek, melynek környékén tegnap népgyűlést tartottak s miközben lázító beszédek mondtak, arra ment egy katonai őrszolgálat. A katonák meghallgatták a beszédet, s a munkásokhoz csatlakoztak. De nemsokára kozákok érkeztek s szétverték a tömeget.

A munkások erre az Anarejen prospektén új barrikádokat építettek, mire újra gyalogosokat vezettek a munkások ellen. Minden pillanatban megújul a katonasággal való összeütközés s különösen a kozákok járnak el kiméretlenül.

Az áldozatok száma rendkívül nagy. Az összes kórházak tele vannak. A megöltek közt sok tanult fiú és leány van, de legnagyobb részük mégis munkás.

Az új alkotmány.

(London). Késő éjjel a következő táviratot kapta a Day-Telegraph: A czár elfogadta a liberális programot és Wittét miniszterelnökké nevezte ki. Beleegyezett, hogy az összehívandó képviselőket törvényhozó hatalommal ruházza fel és a lakosság összes osztályainak képviselőit valósággal ruházza fel. Hir szerint a czár ma, vagy holnap manifesztumot bocsát ki,

Rásó főispán Budapesten.

Kristóffy Hajdumegyéhez.

A vármegye állás foglalása.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, október 29.

Rásó Gyula a ki ez idő szerint még alispánja Hajdumegyének, ma Budapestre utazott. Onnan már úgy fog visszatérni mint a megye főispánja, a Fejérváry kormány rendeleteinek, minden erőszakos intézkedéseinek végrehajtója.

Szomorú befejezése ez egy tisztes közpályának. Részvétel látjuk Rásó Gyulát a törvénytelen hatalom kezében, s nem is tudjuk elképzelni, hogy becsületes magyar lelke képes lesz a törvénytelenésekre.

Tudósítónk egyébként azt jelenti, hogy Rásó Gyula kir. tanácsos vasárnap délután utazott fel Budapestre. Hétfőn délelőtt báró Fejérváry Géza fogadta, a kivel a főispánságról tárgyalt, aztán Kristóffy József belügyminiszterrel beszélt. Tudósítónk jelentése szerint Rásó Gyula alispán a főispáni méltóságot elfogadta, s kinevezése a hivatalos lap egyik legközelebbi számában lát napvilágot.

A törvénytelen kormány különben megkezdette működését. Leiratot intézett Hajdúvármegyéhez, a melyben értesíti a megye közönséget, hogy eddigi intézkedéseit helyezze hatályon kívül — az önként letételt adókat okvetlen fogadja el! Mindezek végrehajtására nyolcz napi időt szab meg Kristóffy József.

Rásó Gyula lemondása valóban váratlanul történt, úgy hogy hirtelenben még intézkedéseket sem lehetett ebből kifolyólag tenni. Az alispán lemondásával a november 1-én tartandó rendkívüli közgyűlés fog

foglalkozni, itt fog megbeszélés alá kerülni az is, hogy előléptetés útján, vagy nyilvános pályázattal töltsék be az alispáni állást. Mindenesetre kívánatos volna, hogy a vármegye élére Wespéry Zoltán főjegyző kerüljön, aki nagy tudásával, mint hozzáférhetetlen egyenes karakterénél és be nem folyásolható politikai magatartásával erre az állásra feltétlenül reá is szolgált.

A november 9-iki rendkívüli közgyűlés foglalkozni fog különben a Kristóffy-féle megsemmisítő határozattal is. Felesleges mondanunk, hogy a gyűlés viharos lesz, s Kristóffy belügyminiszter megkapja a méltó választ

Gyilkosság a Nagycserén.

Agyonvert debreczeni gazda.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, okt. 29.

Debreczen közelében a Nagycserén rémes gyilkosság történt tegnap. Tátongó sebekkel, véres zúzódásokkal találták meg egy nagycseréi gazdát hétfő délután tanyája mellett, egy el-sárgult, elszáradt bokor aljában. Az első szemtanuk azonnal jeleutést tettek az esetről s a csendőrség emberei nyomban megjelentek a helyszínén és hosszú vizsgálat után megállapították, hogy a hulla Bácsi Bálint Nyil-utca 11. sz. a. lakos, gazdálkodó. A gyilkosság előzményei ezek:

A harag okai.

Nagycserén a tanyák igen sűrűn fekszenek egymás mellett. Innen van aztán, hogy a tanyán levő apró marhák, tyúk, kacsák és ilyen felék át-át mentek a szomszédos tanyákba s az összegyűlt baromfi állomány szétválasztása mindig nagy bajjal és haraggal járt. A harag napról-napra élesebbé, úgy, hogy gyűlöletté vált s az összes kapások napirenden voltak. A szerencsétlen Bácsi Bálint végre is az összes szomszédjaival ellenkezésbe jött és összeférhetetlen, veszekedős természete pedig csak napról-napra elaj volt a tüze, a napi veszekedésekből kifolyólag teljesen meggyűlöltette magát, amikor szomszédjaival veszekedett — amint ezt a felvág vallomása bizonyítja — többször volt része a fenyegetésben:

„Majd találkozunk még, majd leütnek egyszer, majd akkor legénykedj olyan hetykén”.

A sok fenyegetést végre tett követte.

Kit ugat a kutya?

Vasárnap, amikor az éjszaka beállott, erős kutyaugatást hallott Bácsi a tanya udvarán. Botot vett elő, hogy megnézve vajjon nem-e jár valaki a tanyában. Nem látott senkit, vissza is fordult azonnal. De nem tudott bent nyugodni, bundát vett magára és kiment, hogy meglese, hátha valaki lopni akar, vagy gazdaságában valami kárt akar okozni.

A lesben.

Jól beburkolozva bundájába a tanyáján levő egyik bokor mellé húzódott Bácsit. Itt meglepte az álom és elaludt. Több ízben

Darvas Testvérek legszebb őszi és téli női felöltők

női felöltő áruhaza

Debreczen, Fehérló szálloda épület, Kistemplommal szemben.

Pontos kiszolgálás.

Állandó kiállítás az idény legremekőbb ujdonságaiból.

Czipő király

A szögre tessék ügyelni.

Debreczen, Piacz-u. 49., a főposta kapujával szemben. Őszre és télre legolcsóbban lehet vásárolni női-, férfi- és gyermek ozipőket

Tolnai Dániel

elsőrangú czipő üzletében.

fel-felrettent, de senkit sem látott s épen visszafelé készülődött, amikor hatalmas fokkal egy sötét alakot látott maga felé közeledni.

— Ki vagy? Mit akarsz? kiáltott Bácsi a közeledő alak felé.

— Majd mindjárt meglátod! Mindjárt le is számolhatunk — hangzott a válasz.

— Ki vagy hát, szólj, kiáltott, Bácsi — rögtön leült.

— Vagy én téged — mondotta a sötét alak.

Alig szállt el ajkáról a szó megmozdult kezében a hatalmas foka s Bácsi fejére sujtott. Bácsi az ütés sulya alatt megtántorodott s össze rogyott. A gyilkos nem hagyta ott áldozatát, hanem ütögette addig, míg csak mozdulni tudott. Tizenöt-husz ütést és szurást tett Bácsira, aki nemsokára kilehelte lelkét.

A holttest vonzása.

A gyilkos mikor meggyőződött arról, hogy Bácsiból elszállt a lélek, vissza huzta áldozatát Bácsi leshelyéhez a bokorhoz. Az után elszökött.

Menekülés közben azonban ott felejtette fokaát, a melylyel tettét végrehajtotta.

A tanyalak kutatása.

A tanya lakóinak feltűnt, hogy gazdájuk nem tért vissza. Keresni kezdték, de mikor nem találták meg eleinte nem nyugtalankodtak, mert azt hitték, hogy majd csak vissza fog térni.

Ott fektült azután a hulla a bokor aljában késő délutánig, a mikor egy pásztor gyermek reá talált. A fiu vigan füttyölve haladt a bokor mellett, a mikor rémes látványon akadt meg a szeme.

Ott látta vérbe fagyva a bokor alatt gazdáját. Közelebb lépett hozzá s rémülten látta a tátongó sebeket. Lármát csapott és sietett a tanyába, hirt vinni a rémes esetről.

A tanyaiak a halott gazdájukhoz siettek és rögtön hirt adtak a Nyil-utczs 11. szám alatt lakó családjának és a csendőrségnek is. A csendőrök hulla szállíón hozták be a halottat előbb a Nyil-utczai lakására s onnan a közkórházba.

A hivatalos szemlet.

Itt nyomban vizsgálat alá vették a hullát, azonban látva azt a rémséges sok zuzást s tátongó sebet, nem nyultak hozzá sem, hanem a bonczolást és a tény leírását elhalasztották kedden reggel 9 órára.

A gyilkos nyomában.

A csendőrség a hulla elhelyezése után nyomozáshoz, látott. Ez azonban lapunk zártáig semmi eredménnyel nem járt, csupán az bizonyos, hogy a gyilkosságot a haragvó szomszédok vagy ezek egyik alkalmazottja hajthatta végre; a nyomozást tovább folytatják.

Kirabolt postahivatal.

Nagy betörés Kisvárdán.

— Saját tudósítónktól. —

Kisvárdán, október 29.

Kisvárdának nagy szenzációja van. Hétfőre virradó éjjel eddig még ismeretlen tettesek behatoltak a posta épületbe, a posta nagy szekrényét kivitték a közeli mezőre, s tartalmát elrabolták. Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Hétfőn reggel a mikor a kisvárdai postahivatal vezetője bement a hivatalos helyiségbe, hogy dolgát elvégezve, megdöbbenve látta miszerint a postahivatalból hiányzik a Wertheim szekrény. Lármát csapott, s azonnal értesítette a csendőrséget az esetről. A csendőrök megkezdve a nyomozást hamarosan rá is akadtak a posta Wertheim szekrényére. Ott fektült kint a posta melletti réten feltörve. A betörők a szekrényt teljesen kiürítették. — Elvittek belőle 5400 korona pénzt és 15000 korona értékű értékpapírost, s pénzes levelet.

A vizsgálat megindulásakor azonnal konstataa a csendőrség, hogy a betörést csak a helyzettel ismerős egyének követ-hették el. Az is bizonyos, hogy többen voltak, mert egy ember a nagy sulyu Wertheim szekrényt képtelen lett volna kivinni a posta helyiségéből. A betörők olyan ügyesen végezték munkájukat, hogy a házbeliék semmit sem vettek észre.

A csendőrök a nyomozást széles körben megindították.

Színház.

Heti műsor.

Szerda Ember tragédiája. (C.)
Csütörtök Czigánybáró. Operette. (A)
Péntek Figaró házassága. vigj. (B.)
Szombat Lisistrata. Operett. Ujd. (C.)
Vasárnap d. u. János Vitéz.
Vasárnap este Lisistrata. Operett.

Buborékok. Csiky Gergely egy-nemelyik szindarabját már avassá tette az idő. A proletárokat például már a mai generáció nem élvezi úgy mint élvezték azt apáink. De a Buborékok megtartotta minden frissességét. Ma is él minden alakja ennek a szindarabnak a magyar társadalomban — s a magyar társadalom ma is olyan könnyelmi és léha mint ahogy azt Csiky Gergely meg-rajzolta. Színészeink ezuttal is érvényre juttatták Csiky Gergely szindus, pompás lelkét. Hálával tartoznak ezért főleg Kiss Irénnek, a ki művészetének elragadó finomságával hódított ismét. De hálásak vagyunk Zilahy Gyulának is, a kiről most egymás után két este láttuk, hogy milyen istenadta nagy tehetségű művész. Az ő Mádi Simije, tegnap pedig Csuporja fényes művészi produktum. Ebben a zsánerben soha sem lesz neki méltó utóda az ország első szinpadán. Nagyon jól tenné Zilahy, ha mentől többet fogogna neve a szinpadon. Ez neki mindig telt házat jelent. Kiváló alakítással lépett tegnap a szinpadra Ternyei Lajos, vérbeli színész voltának fényes dokumentumát adta. A többi szereplő egytől egyig jó volt, s különösen tetszett Szakács. Csak a ruhái — azok nem épen szalonba valók.

Ternyei mint Ádám. Ma és holnap újból az Ember tragédiája kerül színpadra, melynek mult heti előadásait Kiss Irén vendégszereplése miatt elkellett halasztani. Az előadás részben új szereposztással kerül színpadra. Ádámot minden jelenésében Ternyei játsza s így Deézsy is oly több olyan szerephez jutott, a melyek méltán tarthatnak számot elő rangu színész alakítására. A darabot miután azt még igen sokan nem láthatták fényes diszleteivel együtt két estén egymásután adatja az igazgatóság.

Czigány báró. Straus legkiválóbb zenei alkotása a Czigány báró csütörtökön kerül színpadra, Saffi szerepében először lép fel Pozsonyi Lenke, a kinek legszebb sikerei e szerephez fűződnek, Barinkait Békéfi Lajos, Arrenát — B. Kopácsi Margit, Zsupán — Polgár Sándor, Coreero Szabó Gyula éneklék és játszák. A többi szerepek is a legjobb kezekben vannak.

A Hortobágy hasznosítása.

Bizottsági ülés a városházán.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 30.

Tegnap délután folytatta a Hortobágy hasznosításának tárgyalására kiküldött bizottság tanácskozását. A tanácskozás eredményes volt. Kövendy Domokos egy határozati javaslatot terjesztett a bizottság elé, a melyet az tárgyalás alapjául elfogadott. Így hát a kérdés mindenki nagy örömeire hatalmas lépéssel haladt előre. Az ülésről következő tudósítás számol be:

A gyűlésen jelen voltak: Kovács József polgármester elnök, Vecsey Imre főjegyző, Simonfy Imre, Bakonyi Samu, Király Gyula, dr. Dóczy Emil, Horváth István, Szentessy János, Kertész István, Polgári Bálint, Márton Imre, Berényi Gábor, Roncsik Lajos, Márk Endre, Biró Géza, Jarmy Tamás, Aczél Géza, Csóka Sámuel, Komlóssy Dezső, Kövendy Domokos, Zádor Lajos, Komlóssy Arthur és Varga Károly jegyző.

Az ülés megnyitása utána az elnök jelenti, hogy a Hortobágy hasznosítása ügyébe Kövendy Domokos, továbbá Biró Géza javaslatot adtak be és érkezett még egy harmadik javaslat is, mely 10000 hold kiszakítását indítványozza. — 1897. IX/29—30-iki közgyűlési határozat alapján.

Ezután Biró Géza határozati javaslatát olvasták fel. Biró Géza indítványának felső részében azt fejtegeti, hogy a Hortobágy nem magán, hanem közügy, magyar nemzeti ügy.

A Hortobágy tulajdonjogának kérdésével nem foglalkozik, elfogadja a javaslatot, hogy az a városé, továbbá, hogy 10—12000 hold kiszakittassék. Első kérdés, van-e a Hortobágnak olyan része, ahonnan összefüggőleg 10—12000 hold kiszakittassék. Meggyőződött, hogy van. Másik kérdés, mi módon történjék a hasznosítás. A kihatott területet mezőgazdasággal összekötött gyár-iparral kell értékesíteni és pedig házikezelés, egyes bérlőnek történő bérbeadás, a város polgáraitól alakítandó szövetkezetnek történő bérbeadás, megfelelő magyar kisgazdáknak parcellázás után történő bérbeadás. Majd mindegyik módozat előnyeit fejti ki és indokolja meg és ezen módok bármelyikét tartja legcélszerűbbnek. Végül kéri, adjanak utasítást a részletes terv kidolgozására.

Ezután Kövendy Domokos indítványát olvasta fel a jegyző. A benyújtott határozati javaslat lényege a következő:

1. Hogy a Hortobágy pusztjának jövedelmeztetése tárgyában szükségesnek tartja a kihasználási tervnek az egész területre való kiterjesztését. 2. Hogy az egész területnek jövedelmezőbbé tétele által egyrészt az eddig is üzemben volt jószágartást — tehát legeltetést gátolni nem, hanem előmozdítani, másrészt pedig a városi törzsgulyának és ménesnek fenntartása mellett a házi pénztár részére új jövedelmi forrásnak megnyitását kívánja s így módon a jószágartási érdekeknek szemelött tartása a város polgárainak a közteher viselési kötelezettségeit könnyíteni és a községi pótdadót egészen eltüntetni akarja. 3. E kettős cél elérése érdekében a kihasználási terveket akként állapítja meg és javasolja a közgyűlésnek elfogadásra és tényleges megvalósításra, hogy a) Szakítsék ki a Hortobágy pusztából a városhoz közelebb eső részén a mostani juh legelőt is beleszámítva kizárólag közlegelő céljára 12000 hold. b. Szakítsák ki a városi törzsgulyája és törzsmérese számára 2580 hold. Ezen területek a város által mesterséges öntözésre szolgáló csatornázással látandók el. c. Az

Őszi és téli a legtartósabb a legjobb szezonra a legjobb

Czipők készen kaphatók és mérték után Krausz Mór és osztrák megrendelhetők. cziposznál, Főter 34. szám.

ezek után fennmaradó 28,000 hold terület pedig akár magáncs fizikai személynek, akár megalakuló részvénytársaságnak, akár természetes, akár jogi személynek haszonbérbe adatik oly kötelezettséggel, hogy a haszonbérlet:

köteles legalább 400 kishéltet egyenként 20 kataszteri holdnyi területtel.

köteles legalább 3 vagy 4 közép héltet 1500—2000 kataszteri holdnyi területtel létesíteni,

a fennmaradó többi terület pedig a nagy héltet rendszere szerint kezelendő.

A javaslat indoklata azt mondja, hogy az egész területre kiterjedőleg készült a javaslat. Részletesen mutatja ki és pedig a következőkben a terv megvalósulása után várható hasznót. Eszerint

Kiadás:	
Építkezési költség	2,340,000 k.
Csatornázási költség	1,660,000 k.
Összesen:	4,000,000 k.
Bevétel:	
28,000 hold bérösszege	456,000 k.
a törzsménes, gulya részére kihasított 2580 hold jövedelme	265,800 k.
Legelőkből befoly	24,000 k.
Összesen:	745,800 k.

Ezzel szemben a város csak a csatornázási költségeit fedezné, melynek évi amortizációjára 4-6 százalékos kamatot számítva fizetnie évenként 76,360 kor., úgy, hogy az évi tiszta jövedelem 64,5440 korona lenne.

Kövendy Domokos szóval is megindokolja javaslatát. Azt az összeget, melyet jövedelem gyanánt kimutaitott, elérhető, de nem az első évben, ekkor csak 40 százaléka érhető el a jövedelemnek. Ezt azonban később teljesen elfogjuk érnit. Az első évben nem lehet mindazt megvalósítani, a mit indítványoztam, de 4 év alatt igen és ekkor elérhető lenné 650,000 korona évi jövedelem. Bővebben indokolni feleslegesnek tartja indítványát.

Márton Imre beszélt ezután, s azt a régi nótát fujta, hogy hirdessen pályázatot a város a Hortobágy hasznosításának terére. Márk Endre ezt ellenzi. Bakonyi Samu a Márton Imre indítványa mellett érvel.

Király Gyula szerint ezt az ügyet véglegesen meg kell oldani és pedig úgy, hogy a Hortobágy felét parcellázzák, felét legeltetésre meghagyják.

Komlóssy Arthur szerint Márton és Király indítványai, ha nem is nyíltan, de burkoitan halasztást tartalmazznak. Ezt már meguntam s ellene van. Miért nem szolt akkor Szentesi, miköz indítványt tettek, hogy 10000 holdat szakítsanak ki? Azért, mert többen voltak, kik 20000 holdat akartak kiszakítani.

Szentesi János: Nem igaz az! (Nagy zaj.)

Komlóssy Arthur: Az ilyen kifejezéseket tartsa meg magának!

Elnök: A Komlóssy ur által már kifejezett visszautasítást vegye az én rendutasításomnak Szentessy ur. Uri társaságban ilyen kifejezéseket nem szokás használni.

Komlóssy Arthur elfogadja Kövendy indítványát.

Kövendy Domokos reflektált Király Gyula szavaira.

Szentessy János a gazdaközönség nevében visszautasítja Zádor Lajos azon vádját, hogy a gazdaközönség lusta. Nem helyes, hogy itt a bizottságban a gazdaközönséget lepiszkolja.

Zádor Lajos reflektálva Szentessy szavaira, kijelenti, hogy ő általánosságban beszélt és az ő szavainak igazságát mindenki tudja.

Elnök ezután berekeszti a vitát. A szükséges felvilágosítást adja még meg a polgármester, fölteszi a kérdést, elfogadja-e a bi-

zottság a Kövendy Domokos, vagy Márton Imre javrelatát.

Márk Endre indítványát visszavonja.

A Kövendy Domokos javaslatát általánosságban részletes tárgyalás alapjául elfogadták, vagyis a kérdést nem odázzák el: Simonffy Imre, Varga Károly, Komlóssy Arthur, Zádor Lajos, Komlóssy Dezső, Kövendy Domokos, Márk Endre, Roncsik Lajos, dr. Dóczy Emil, Vecsey Imre. Nemmel szavaztak, vagyis újabb tervezetek készítését akarták: Bakonvi Samu, Szentessy János, Horváth István, Polgári Bálint, Kertész István és Márton Imre. Király Gyula nem szavazott. A többség tehát elfogadta Kövendy Domokos elaboratumát a részletes tárgyalás alapjául

Ingyen adunk

egy 320 oldalra terjedő, rendkívül bő és érdekes szépirodalmi részzsel, — Debreczen és Hajdumegye kimerítő czimtarával ellátott

Nagy Képes Naptárt

mindenkinek, a ki előfizet

a Debreczeni Független Ujság politikai napilapra, a mely a legolvasottabb, legjobb lap ma Debreczenben.

Szókimondó, bátor, mindenkitől független a Debreczeni Független Ujság és ezért kedveli a közönség.

Egy óra 1 korona.

Vidékre 1 kor. 50 fillér.

Mutatványszámot 14 napig kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Piacz-utca 47—49.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi 6.: d. e. 8—12 d. u. 2 6. éjjeli 2 ó. Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 szám

— Személyi hírek. Papp Elek orsz. gyűlési képviselő ma Karczagra utazott — Juhász Mihály kir. tanácsos polgármester visszautazott Hódmezővásárhelyre.

— Bakonyi Samu és a gyászúrneppek. Az országos függetlenségi és 48-as párt, mint minden esztendőbe, úgy ebben is megfogja koszorúzni Kossuth Lajos és Irányi Dániel sírját a kerepesi temetőben. A koszorúk letétele alkalmával emlékbeszédeket is mondanak. Ezek egyikének elmondásával Dr. Bakonyi Samu Debreczen második kerületének képviselőjét bizta meg az országos 48-as párt. Dr. Bakonyi Kossuth sírjánál fog beszéde mondani.

— Politika a Gönczy egyletben.

A hajdumegyei tanítók Gönczy Pál nevét viselő egyesületének debreczeni járásköre október hó 28-án d. u. 3 órakor a városokba kis tanácsstermében gyűlést tartott Dr. Barcsa János tanár elnöklete alatt. Dr. Barcsa János tanár elnöki megnyitójában a magyar tanügy multjával kapcsolatban azzal a súlyos válsággal foglalkozott, melybe a politikai válsággal együtt a magyar tanügy jutott. Vácusa György ipariszkolai rajztanár a kézimunkára nevelés és a modern rajztanításról tartott felolvasást, s ezzel kapcsolatban bemutatta az elemi iskolai kézimunkára való tanítás anyagát képező borsó, agyag-és papír munkákat. A gyűlés nagy érdeklődéssel hallgata az actualis kérdéssel foglalkozó felolvasást, s örömmel vette tudomásul felolvasó azon ígérését, hogy a legközelebbi gyűlésen a kézimunka és rajz

tanítását az iskolában fogja bemutatni. Dr. Barcsa János tanár a gyermektanulmányozásról olvasott fel, ismertetvén a kérdés fejlődését, s kiemelvén, hogy a gyermektanulmányozás kérdését különösen az iskolák tulsufaltsága teszi fontossá. Nem tartja azonban helyesnek, hogy a kör e kérdéssel szemben elhamarkodott módon állást foglaljon, hanem indítványozza, hogy az egyesület erre vállalkozó tagjai segítségével egy bizottság által kidolgozott terv szerint kísérletet tegyen, és csak a gyakorlati kipróbálás alapján mondjon véleményt. A gyűlés ilyen értelemben határozott. Majd tisztujítás volt, elnök lett Dr. Barcsa János tanár, alelnök Simonovics Dezső, jegyző Lippe József.

— Megörült tanítónő. Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk azon általános részvétet érdemlő, szerencsétlen véget ért tanítónő esetéről, kit hétfőn hajnalban a halál megváltotta szenvedéseitől a városi kórházban. Mészáros Erzsike ez a szerencsétlen tanítónő, ki éppen midőn már nagy küzdelmek, nélkülözések árán elérte célját, elvégezte kiváló eredményvel iskoláit, megválasztották tanítónőnek, s midőn már csaknem teljes volt a boldogsága, lett reménytelenül szerelmes. Gyenge idegzete ezt nem bírta elviselni, s beleőrült. H szitalan volt a gondos orvosi gyógykezelés, mert alig lett kissé jobban, újabb csapásnehezdedt gyenge vállaira. Egyetlen rokona, gyámoltója, szegény nagyanyja felekasztotta magát. Ezt már nem bírta elviselni a szegény leány. A halál csak jót tett vele, midőn megváltotta szenvedéseitől. Temetése ma délután 2 órakor lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint a kórházból.

— Letartóztatott betörő. Klein József, a Kossuth-szálloda tulajdonosa ma arra a meglepetésre ébredt, hogy záros szekrényéből Horváth Mihály nevű pinczérje 57 koronát eltolvajlott. A szekrényben 280 korona volt. A betörő nem vitte el mind, megelégedett 57 koronával, Horváth a lopott pénzből czipőt és fehérneműt vett magának, a többivel pedig Budapestre akart utazni. A vasutnál fogta el Botos az ügyes detektív. A betörőt a bűnügyi osztály czellájába zárták le.

— Halálozás. Vettük és részvéttel közöljük a következő gyászjelentést, A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a legjobb anya, anyós, nagy, illetve dédanya és rokon néhai polgár özv. Boldog Józsefné született Bereczki Sára élete 75-ik évében, f. hó 29-én reggel, hosszas szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 31-én délután 3 órakor fognak Kölcsei-utca 18-ik számú családi háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint, a nagytemplomban tartandó ima után, a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételére rokonainkat, polgártársainkat s általában a bánatunkban igaz részvétellel osztozókat szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1905. okt. 30-án. Egyetlen gyermeke: Boldog Zsuzsanna férjével Szabó Józseffel és nevelt leányok Krasznai Zsuzsika. Unokái: Ifj. Szabó József nejjével Dári Juliánával és gyermekeivel, Szabó Mihály nejjével Pásztor Erzsébettel, Szabó Sándor, Szabó Lajos, Szabó Károly. Testvére gyermekei: Bereczki Julianna férjével és gyermekeivel. Valamint számos közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Kernáts „Kegyület” tem. int. rendezi.

— Szerencsétlenül járt kőműves. Végzetessé válható szerenczétlenség érte Csáki József kőműves segédet. Egyik szálloda kocsija lovai elragadták s eszeveszetteen szá-

Vegyen órát, ékszer, ezüstöt Halász Nándor ékszerésznél Debreczen, Piacz-u. 24. (Fehérló szálloda), mert ott a legolcsóbban és legszolidabban lesz kiszolgálva.

gu'dottak a Kossuth utcán. Utja erre vitte Cséki József jó erősnek ismert kőműves segédeként. Amint megpillantotta a száguldó lovakat, erőt vett rajta férfiassága s a lovak elébe állott. Az elvadult lovakat azonban nem tudta megfékezni. Így a szerencsétlen munkás a kocsi kerekai alá került. Ez aztán összetörte kezét és lábát. Súlyos sérüléseivel beszállították a kórházba. Állapota rendkívül aggasztó.

— **A szt.-Erzsébet-egyesület választmányi ülése.** Mindszentek ünnepe miatt a szt.-Erzsébet egyesület nem november hó 1-én, hanem november 8-án tartja rendes választmányi ülését.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Bakos Lajos ev. ref. 37 éves, Mészáros Erzsébet ev. ref. 22 éves, Kovács Jánosné r. k. 63 éves, öz. Paglóczy Józsefné ev. ref. 82 éves, Sárjai Mariska r. k. 6 éves, öz. Boldog Józsefné ev. ref. 74 éves, Kéri Ilonka ev. ref. 2 éves, öz. Daróczi Andrásné ev. ref. 74 éves, Oláh János ev. ref. 43 éves, Bombák István g. kath. 60 éves.

— **A jogász zenekör** tegnap délután tartotta alakuló gyűlését, melyen elnöknek egyhangulag Bartók Ferencz II. év. ih. t. választották meg, karmester lett Schenk István II. év. ih., jegyző Pazar János I. év. ih., választmányi tag pedig Mikó Imre I. év. ih. Elhatározta továbbá az ifjúság, hogy a zenekör felügyelő tanárául Dr. Kovács Gábor jogtanárt kéri fel. Működő és pártoló tagok jelentkezhetnek Schenk István joghallgatónál.

— **Az új tőzsdepalota.** A budapesti áru- és értéktőzsde elnöksége tegnap mutatta be új palotáját a sajtó képviselőinek, mielőtt megindul a munka a hatalmas falak között. Az újságírókat a kupolateremben Kornfeld Zsigmond elnök, főrendiházi tag vezetése alatt a tőzsdetanács tagjai fogadták és üdvözölték, mire Alpár Ignác, a tervező műépítész végigkálauzolta őket a hatalmas épületen, apróra elmagyarázva a legkisebb részletét is. Közel másfél óráig tartott a rendkívül érdekes és tanulságos szemle. A lépcsőház és termek díszítése igen egyszerű és a széles falmezők szinte kínálkoznak a festőművészet alkotásai számára. A tőzsde belső helyiségének művészi díszítése csupán pénzkérdés és mihelyt módját ejthetik, ez is meg fog történni. A szemle után a tőzsdetanács az értéktőzsde termében villásreggelire látta vendégül az újságírókat s eközben természetesen sok lelkes felkőszöntő hangzott el. Ma minden ünnepség mellőzésevel adták át az új palotát rendeltetésének.

— **Ingtatlanok forgalma.** A legutóbbi időkben a következő birtok cserék történtek Debreczenben. Végh Gyula és neje Liptai Erzsébet veszik a pusztánagy-cserei 142. sz. tjkben foglalt 42 hold 1348 négyszögöl kaszálót Dúsa Istvántól 18000 kor. — Szepesy Antalné Rotschnek Mária veszi a debreczeni 3043. sz. tjkben foglalt Varga-utca 12. sz. házat özvegy Mózer Adolfné 30,000 kor. — Tasy Károlyné Bujdosó Szabó Zsuzsanna veszi a debreczeni 8143. számú telekjegyzőkvben foglalt 654 négyszögöl Zsidókerti szőlőnek Tasy Károlyt illető felerészét 9500 koronáért. — Molnár Gábor és neje Teleki Erzsébet veszi a debreczeni 6023 sz. tjkben foglalt 968 négyszögöl ujosztású földet Knoblauch Samuelné Mauser Henriettától 470 kor. — Soltész Gyula és neje Barcza Anna veszik a debreczeni 9199 sz. tjkben foglalt 580 négyszögöl vargakerti szőlőt Munkás Józseftől 3800 kor. — Bogdány József és neje Németi Zsuzsanna veszik a debreczeni 9064 sz. tjkben foglalt 1 hold ujosztású földet Geréb Pál és társaitól 2400 koronáért. —

Koroknai András és neje Balogh Erzsébet veszik a debreczeni 4443 sz. tjkben foglalt 385 négyszögöl Varga kerti szőlőt Varga Irén Peczkó Ernőné és társaitól 1694 kor. — Kovács Zsigmond és neje Klss Eszter veszik a debreczeni 1674 sz. tjkben foglalt fűveskert-utcai 12 sz. házat Illési Klárától 10000 kor. — Boros András és neje Daku Marta veszik a pusztánagy 60 sz. tjkben 14 hold kaszálót Kálmán István és társától 7600 kor. — Szilágyi Kálmán veszi a debreczeni 2200 sz. tjkben 2 hold 1300 négyszögöl ondódi földet Pintér Sándor és neje Németi Juliánától 2600 koronáért.

— **A „Központi Bank“** mint szövetkezet 1906. január 1-én a Czégyel-házban megkezdte működését. Törzsbetétüket minden igazgatósági tagnál lehet jegyezni.

— **A kik olvasni, írni nem tudnak,** tessék tolmácsolni azon jelentésünket, hogy a legolcsóbb törlesztéses pénzkölcsönök csakis a Budapesti Takarékpénztárak képviselőségénél kaphatók. Ha kételkedik, tessék megpróbálni, pénzbe ugye kerül. Rendes kamatu kölcsön 5 1/2%. Tőke törlesztéses kölcsön 65 évre 4.65, 50 évre 4.00% ezzel a tőke is törlesztetik. Adunk kölcsönöket személyi hitellel is, gazdák, tisztviselőknek és katonatiszteknek, 50 év alatt már fél % al az egész kölcsön letörlesztetvé, kiszámítható, mennyit takaríthat meg általuk. Bővebb magyarázatra mindenkit szívesen látunk d. e. 9—12 d. u. 2—5-ig Csapó-utca 12 sz. a. Debreczenben. Gyakornokok felvételnek.

— **Pergetett osemegeméz** és czukortorma a legolcsóbban beszerezhető Dávid Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 315.

TÁVIRATOK.

Tisza a Fejérváry kormány ellen.

Budapest, okt. 30. A szabadelvű párt ma tartotta meg értekezletét, a melyen 84 képviselő volt jelen. A képviselők elfogadták Tisza határozati javaslatát, a mely hadat üzen a Fejérváry kormánynak. Erre a határozatra négyen névszerint Gajári Géza, Dési Géza, Károlyi György gróf és Szóts Pál bejelentették a szabadelvű pártból való kilépésüket.

Az új zágrábi hadtestparancsnok.

Zimony, október 30. Gróf Auersperg, az ujonnan kinevezett zágrábi hadtestparancsnok ma Zimonyba érkezett, hogy a helybeli őrséget inspiciálja. A hadtestparancsnok kíséretében vannak Rhemen ezredes és Kubinszky főhadnagy segédtszít.

Orosz forradalom.

Budapest, október 30. Az orosz forradalom egyre veszedelmesebb módon tör ki. Az izgatók ma Moszkvában működtek. A mészárosok ellen támadtak és követelték, hogy üzleteiket zárják be, a mészárosok ellent állottak, s az izgatókra rontottak óriási zür-zavar keletkezett. A lármára két ezer sztrájkoló gyűlt össze, a népet megöléssel fenyegették, erre a hatóság intézkedésére a katonai készenlet kivonult. A sztrájkoló és a nép ezenközben a városháza elé vonult s itt szemközt találkozott a katonasággal. Az izgatók merényletére a nép a katonasággal összeütközött. Borzasztó küzdelem fejlődött ki. Katonák többször

sortüzet adtak, de a hatalmas tömeggel nem boldogultak, mert azok visszaszorították. Moszkvában a rend teljesen felfordult, utcai jelenetek gyakoriak.

Gautsch Bécsben.

Bécs, október 30. Gautsch miniszterelnök Karlsbadból, ahol fürdőkurát tartott, ma reggel ideérkezett.

Titkos tanácsosi eskü.

Bécs, október 30. Ő felsége Brandis Ottó gróf követnek, Lovetto Károly tábornagynak és Hauenschild Bauer báró dr.-nak, a főszámvevőszék vezetésével megbízott alelnökének ma vette át titkos tanácsosi minőségükben letett esküjüket. Az ünnepies aktusnál Golukhovski gróf külügyminiszter interveniált.

Köburg Lujza válópöre.

Gótha, október 30. Ma délelőtt kilenczkor folytatták a Köburgi Fülöp válópereinek tárgyalását. Az elnök a következő végzést hirdette ki a törvényszék elveti az illetékesség ellen tett kifogást, s elhatározza, hogy ügyet tovább tárgyalja. Tárgyalás napja decz. 4-én lesz. Bachraches Visontai nem jelentek meg a tárgyaláson, Párisból sem volt senki.

A Patemkin elsüllyedt.

Berlin, okt. 30. Pétervárról jelentik: Egy re nagyok határozottsággal tarja magát a hír, hogy a Fekete tengeren borzasztó katasztrófa történt. A hír szerint Potemkin páncélos hajó felrobbant és elpusztult. A hajón volt Birlev tengerészeti miniszter is, ki a legénységgel együtt a tengerbe fullt.

Utcai harc a betörővel.

Riadalom az utczán.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, okt. 30.

Valóságos utcai harc színhelye volt ma reggel a VI. kerület külső része. Egy betörőt tartóztattak le, aki revolverekből lövöldözött a rendőrökre és üldözőire. A veszedelmes ember Ruzsai Antal lakatos segéd. A rendőrségen régóta ismert, rovtott multu betörő. Négy esztendő már fegyházban töltött, ahonnan kiszabadulva, munkátalannl csavarog és állandóan veszélyezteti a főváros közbiztonságát. Horváth István 1206 sz. rendőr tegnap kinyomozta, hogy a hirhedt betörő a főhid-ut 18 sz. házban rejtőzik.

Ma kora reggel felkereste a házban, ahol meg is találta. Felszólitotta hogy kövesse a rendőrségre. Ruzsai szó nélkül teljesítette a rendőr kívánságát és elindultok a VI. kerületi rendőrkapitányság felé. Amint a Csángó-utca sarkára értek, a betörő váratlanul revolvért rántott elő a zsebéből és a rendőrrre lőtt, majd futásnak eredt. A golyó a rendőrt jobb karján horzsolta, ami azonban sem akadályozta meg abban, hogy a betörőt tovább üldözze.

A járőkelők közül is többen csatlakoztak a rendőrhöz. A betörő futás közben visszafordult és ismételten többször elsütötte revolverét. Most már azonban a rendőr is elővette revolverét és ő is lőtt. A golyók azonban egyik részről sem találtak. Az utczákon nagy riadalom támadt. Száz és száz ember csődült össze és a menekülő betörő körül mind szűkebb lett az üldözőit gyűrűje. Kaffai József szijgyártó már a rabló elé került, meg is ragadta, ds Karsai revolveré-

Kedvező alkalom.

Több csódtömeget vettünk és így a ruhaszövetek és vásznak árait telemesen leszállítottuk, különösen felhívjuk a figyelmet selyem pamutjainkra 1 gombolyag eredeti ár 30kr. nálunk 15 kr. és a Honig féle csódból meg meglevő férfi gyapju szövetekre. Tisztelettel Wallerstein Fülöp Fial kistemplommal szembe.

ben volt még egy golyó, amelyet kilőtt Kefajaira. Ez a lövés sem talált. Így aztán végső szövegségében Karsai bemenekült a Szabolcs utca 32. számú házba, ahol sikerült elfogni. Összekötötték, bevitték a VI. kerületi kapitányságra, ahol letartóztatták. A veszedelmes gonosztevő a börtönben most az örült szimulálja. A rendőrorvos azonban megállapította, hogy sammi baja sincs.

Irodalom.

Az oktatás egészségtana. Különös tekintettel az iskolai megterhelésre. Irta Legányi Gyula dr. Nehány nappal ezelőtt jelent meg fenti cím alatt egy helybeli irodalmi termék, mely az oktatás kérdésével foglalkozik s különösen a nagyon időszerű iskolai megterhelést tárgyalja. A megterhelésről szóló panasz már régebbi keletű, újabb időben azonban sürűbben hangoztatják s ez év elején a budapesti Társadalomtudományi Társaság is felvette a kérdést s több napra terjedő értekezést rendezett. Szerző a megterhelésnek két fajtát különbözteti meg, a minőségi és a mennyiségbeli. Amaz akkor fordul elő, ha az előadott tárgy a növendék fogalomkörét és tehetségét meghaladja, emez, ha a tananyag mennyisége s az óra szám testi és értelmi erejét kimeríti. Főveti továbbá azt a tanítótól sokszor hangoztatott elvet, hogy vajjon az iskolai tanulás s ki váltképpen az ott nyújtott ismeretek elsajátítása ésszgyakorlat? És arra az eredményre jut, — hogy mivel a népiskola a törvényben előírt elemi oktatást s a középiskola pedig a szintén előírt általános műveltség nyújtásának határát tetemesen túléli s azzal egyúttal a tanulók értelmi képességét tulbecsül, nem az észgyarapítja és kőszőrűli, hanem inkább tompítja, mert észgyőtreimnél nem egyéb a tömördek és valósággal enciklopédiás alakban fölhalált ismeret tömkelege. Az ésszgyakorlatból tehát már valóságos értelmi atlétika lett, ami az emlékezet korai elgyőngyülésére és elfajulására vezet, továbbá az iskolai betegségek különösen az idegességnek megteremtésére rászolgál. Elitéli az évszáró és éreltségi vizsgálatok mai rendjét, mely pusztán formalitás s a tömördek anyagnak az emlékezetbe való beraktározásával az idegeket tulfeszíti s a fejlődést megakasztja. A szülők és a neveléssel foglalkozó körök figyelmébe ajánlunk e könyvet. Bolti ára 2 korona.

Közönség köre.

Homokkerti állapotok.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Volt-e a Szerkesztő Ur így ősznek évadján a homokkertebe? nem ugy-e? na ha Istent ősmér ne is vállalkozzék arra, mert a hogy a vasutat áthidaló töltést elhagyja, elhagyja a bátorsága is, a mi nem is csudálni való, tekintve, hogy a sár és csatak, a szó teljes értelmében nyakig érő, járda kocsi ut teljesen egyenlő, töltésről, kátyuk betöméséről — szó sincs, — de miért is? elég ha a pótdó, utadó és más hetvenhét féle városi adó kivettetre be hajtatik, mi a fészkes fülemile kell még a homokkeri polgárnak, vagy éppen „a külföldi jött mentnek“ őrizkedjék ha nap nap után le nem hurkolják, igaz-e? nahát. Ezt a k figyelmeztetést azért írom hogy a városi nemzeti urai „a főmérnök“ „a polgármester“ és más „ővakodjék“ a homokkerti sétától, mert a bocskor bizony a sárba ragad. Mi „jött ment“ „külföldiek“ kiket a gondviselés azzal vert meg, hogy Debreczen közigazgatásának, ezen fajta diszhajtását élvezzük éveken át, ugy se jövünk szá-

mitásba csak ha fizetni kell valamely adó félét, vagy szavazni kell a hába képezde, kaszárnya stb. ilyenféle építkezésekre.

Azonban ha nemzeti városi valamely hatóság, vagy annak valamely szárny hatósága megnézné és megigazíthatná az utunkat — a mi tán kötelessége is volna — igen jól tenné.

A Tek. szerkesztő urnak kész szolgája Debreczen, 1905. október 25.

Akosfalvy.

Törvénykezés.

Bűnügyi főtárgyalások. E héten a bűnügyi főtárgyalások a következő sorrendben tartatnak meg: Október 31-én: Szilágyi Sándor ellen lopás büntett, Weisz József királysértés vétsége és Erdei József ellen súlyos testisértés vétsége miatt, továbbá Kovács János s társa ellen lopás és orgazdaság Takács József Lajos ellen lopás és Stein Viktor ellen lopás büntette miatt November hó 2-án csütörtökön: Farkas Róza ellen lopás, Nagy József ellen testi sértés, Árva Ferencz ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége, őzv. Szekeres Jánosné ellen lopás, ifj. Bata Gábor ellen pedig lopás büntette miatt. November hó 3-án pénteken: Magi Sándor s társa ellen, súlyos testisértés, Fábrián József s társai ellen lopás és Kollár Gyula ellen rágalmozás vétsége miatt.

Közgazdaság.

Terményfőzde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest 1905. október 30.

Készáru 10 olcsóbb, határidők szabálytalanok, ingadozók.

1905. októberi buza	17.78.—80
1906. áprilisi buza	14.34.—36
októberi rozs	13.84.—86
1906. áprilisi rozs	14.02.—04
októberi zab	25.00.—20
1906. áprilisi zab	
1906. májusi tengeri	
1905. júliusi	
1905. aug.	
szeptemberi	
1906 szeptemberi repce	

REGÉNY-CSARNOK.

A hetes számú zárka.

42 Bűnügyi regény.

Anélkül, hogy ő tudta volna, folyton a sarkában voltam, mindig más más alakban. Midőn a fogházból megszökött, egyedüli vágya az volt, hogy de Lucenay kisasszonyt ismét találja. Sajátos érzés azt sugta neki, hogy őt megcsalták és a leány nem halt meg. De nagyon megváltozott; a csapások nagyon megviselték. Súlyos beteg lett és sokáig lebegett élet és halál között. Végre mégis győzött erős szervezete és meggyógyult. Röviddel felépülése után Bourbonba utazott, mert még betegsége előtt hallotta, hogy de Lucenay ide, birtokaira vonult vissza. Közben azonban sok minden történt.

A báró elköltözött az élők sorából. leánya pedig eltűnt. Ugy értesült, hogy a rettenetes csapás folytán a leány megőrült és egy angol orvos kíséretében — ki gyógyulásról biztosította — külföldre utazott. Gardeuer erre Amerikába ment, a hol belépett a hadseregbe, hogy a csatateren haljon hősi halált. De minden veszélyből szerencsésen megmenekült és végül elhatározta, hogy ő bosszút fog állani szerencsétlenségének okozóján. Ezóta életét a gyilkos felkeresésének szentelte.

— Volt eddig valami eredménye?

— Azóta együtt működöm vele és ma már bátran állíthatom, a kétségnek még árnyéka sem fér hozzá, hogy a gyilkos Párisban van.

A fiatal özvegy idegesen ugrott fel ülőhelyéről.

— Tehát ismeri, kérdezte.

— Még nem!

— De hát ez örületes tréfa!

Buvard szinte szigorú arczkifejezést mutatott.

— Bocsásson meg asszonyom, szólt, soha sem tréfálok ily komoly ügyben, látom, hogy érzelmeink különböző utakon haladnak. Én itten Gardener Gyula nevében beszélek, az ő becsületét és szerelmét képviselem itt és ha — ami lehetetlen — de Lucenay kisasszony jelen volna, ő ilyent nem mondana!

Murdárné könnyekben tört ki.

— Ah! kiáltott fel, Ön nem képes azt felfogni, hogy minő érzelmek dühnek keblemben!

Ha Ön kitalhatná azt a titkot, melyet szívemben rejtek, talán felfoghatná, mennyit szenvedek!

Egy utolsó szolgálatot kell még jőntől kérnem!

(Folytatjuk.)

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 29 szám (B) Bérlet 29 szám (B)

Debreczen, kedd, 1905. október 31-én:

Az ember tragédiája.

Dramai költemény 15 képben.

Könyvetéteket 4½%-kal kamatoztat a

DEBRECZENI

Ipar és Kereskedelmi
BANK.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek raktárra

az őszi divat ujdonságai.

Divat kelmék.

Angol flanellek.

Posztók Costümre.

Mosó vелеzek stb. stb.

Külön szőnyeg osztály.

Őszi és téli a legjobb
idényre a legszebb
a legtartósabb

Czipők

és osztrák

mérték után megrendelhetők. — A nálam készített czipők ingyen javíthatnak.

Lebovits Zsigmond

uri és női czipész
Arany János utca 46.

**A valódi Biehn-féle
asphalt**

fedő-lemezek

egyedüli raktára. Azonkívül
raktár mindenféle

vaskályhákban.

Cserép kályha ajtók,
nickel kályha tálcák,
diszes kályha-ellenzők
fa- és szénkosarakban

Sesztina Lajosnál

DEBRECZEN.

Ezüstkályhafény.

Öltönyök

Felöltők

Télikabátok

a legjobb kivitelben va-
lódí angol szövetekből

Moskovits József

uri szabó divattermében készülnek
Piacz-utca 40. sz. a.
Hungária kávéházzal szemben.

Egész éven át nyitva.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett.

Gyógyjavallat **Csuz (Reuma)**
és **Köszvény** ellen I-ső rendű
napi ellátás szoba, fűtés, vilá-
gítás és fürdés

6 koronától feljebb.

Prospektust küld az igazgatóság.

Egész éven át nyitva.

Passepartout

papirképek festmé-
nyekhez a legizlésebb
kivitelben, szolid színben

Antalfy F.

könyvkötészetében készülnek
Debreczen, Piacz utca 31. a
városházzal szemben.

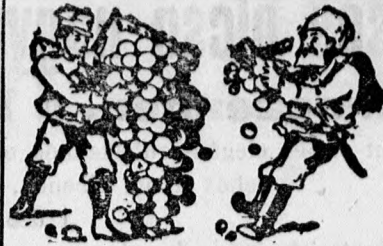
Legjobb és legolcsóbb
esernyők

kizárólag az

**Első debreczeni
Ernyőgyárban**

Merkler Sománál

Piacz-utca 50. kaphatók.
férfi és női ernyők
75 krtól.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltvány-telep

Tulajdonos: **Caspári Frigyes Med-
gyes, 26.** Nagyküküllő-megye.

volt az egyedüli az egész országban, mely oltvá-
nyait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi
visszel öntözte s ennek folytán az egyedüli szőlő-
telep, amely ez évben is valóban szép és minden
tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványo-
kat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen
és bérmentve.

Hajhullás ellen

a legbiztosabb kipróbált szer a
F. Meyer-féle „Nerv-Bay Rum“
mely erősíti a hajgyökereket,
meggátolja az elkorpásodást és
elősegíti a hajnövést. 1 üveg
ára 2 korona. — Kapható

Márton Gyula

illatszer raktárában, Piacz u. 9.
Hajapoló-, festő- és illatszerek, szap-
panok legolcsóbban beszerezhetőek.

Scherg Vilmos és Társa brassói posztó-
gyára központi raktára

Ranunkel H. és Fia

posztónagykereskedő cégnél,

hol a hazai és külföldi posztó-
gyarak remek mintája

férfi divat szövet

ujdonságok

megérkeztek és

szabott gyári árban

adatok el.

Nagy választék mindenemű és színű
sima anyagokban, Doskin, Peruvien,
Crep és egyenruhaszövetekben.

Hölgyeim!

Ha bársonysima üde fehér arczbört akar-
nak, vagy szeplője, Májfoltja, Pattanása, vagy
bármely arctisztítatlansága van; használja
a **Matild szépitő szereket**:

Matild

Crém 1 K.
arczkenőcs 1 K és 1 K 60 fillér.
ragya és himlőhely kisimitására 4 K
szappan 80 fillér.
puder 1 K.

Ha nem használ arát minden kibuvó nélkül
visszaadom. Ez nem üres reklam mert sze-
reimet 30 napi hitellel adom.

Kun István gyógyszerész

műlaboratoriuma. Laboratoire Cosmétique
„Matilde.“ (Alapított a hasonló névű párisi
laboratorium mintájára 1895-ben Budapesten.)
Gyártótelep: Ungvár, saját ház. Kapható Bu-
dapestben Törökutca, Debreczenben Tóth Béla
gyógyszerésznél, Tisza palota és minden jobb
gyógyszertárban.

Divat ujdonságaink

az őszi idényre megérkeztek.

Női ruha és kosztum kelmék. Bluz sely-
mek, jó mosó barchentek és flanellek a
bel- és külföld legelső gyáraiból.

Szörme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olesó
árakhoz.

A világhírű **francia P. D. jegyű**
kitűnő szabásu

fűzők

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Orosházi Kenyér-sütőde és Élelmezési Csarnok

1 ko szőlő 13 kr.

1 ko paradicsom 10 kr. Bab fehér és tarka, len-
ese, borsó, lekvár, mák, köleskása, carfiol, burgo-
nya, tarhonya, tojás, tengeri kása, tengeri liszt

a legolcsóbb napi árban.

Mesés olcsó nagy elárusítás van Hegedüs Árminnál

Debreczenben, a Piacz-utczán Bika-szálloda melletti Ranunkel-házban.

120 ctmt széles elegáns ruhakelmék métere 35 kr. Kittinő mosó tennisz flanel métere 12 kr.
120 " " nehéz finom cibelin 63 " Gyönyörű kivitelű plüs flanel 19 kr.
1 drb. fehér flotti rojtos törülköző csak 11 kr.

1 drb. ágyterítő gyapju buzet 78 kr. 1 drb. két személyes vattás brillantin clott paplan csak 2.95 kr.
1 ablak buzet függöny 95 kr. 1 mtr. spanyol spárga szőnyeg, elszakíthatatlan . . . 15 kr.

Ezenkívül ráadásul mindegyik vevő fekete valódi ajour harisnyát kap 50 krért. Ezen harisnya értéke 5 korona volt.

Figyelem! Ezen nagy elárusítás csak január 1-ig tart, miért **Figyelem!**
is siessen mindenki vásárolni

Tisztelettel **Hegedüs Ármin.**

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnak tessék válaszbélyegét csatolni.

Kossuth szájviz használata által megakadályozza a fogfájást, 1 üveg 70 fillér. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-u. „Arany egyszerű gyógyszerész-tár.

Vasztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe főlvetetnek
Deák Ferencz-utca 22.

Gummi és rézbélyegzők, festékpárna, pecsénymó, számozógép és izléses nyomtatványok legelőnyösebben beszerezhetők az Első debreczeni rugyanta-bélyegző gyár és nyomdában Simonffy-utca 5. sz.

Férfi- és női kalapokat készít és javításokat a legjobb kivitelben eszközöl Békés Lajos kalapos műhelye Piacz 44. Dr. Ujfalu-színház az udvarban.

Friss uradalmi thea vaj. 1 kg. thea sütemény kgos dobozokban 80 krajczár, 1 dkg legfinomabb törmelék thea 3 kr. 1 kg. legfinomabb törmelék chokoládé 1 forint Lusztig és Bán fűszer- és csemege üzletében, Simonffy-utca 2. Városi bérház.

Két leány meszelő készítéshez és kettő behuzáshoz felvétetik kik jól dolgoznak. Czím Stern Endre Nagyvárád.

Végkiárusítás üzlet-felosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárusításnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Vasztergályozást, vasgyalulást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preiszler Mór gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz-utca 22.

Egy jól jövedelmező üzlethez társnót keresek fiatal özvegy vagy időssebb hajdon 1500—2000 forinttal, házasság nincs kizárva, a befektetett tőke mindenkor biztosítva. Szíves megkeresések helyes czímmel a kiadó-hivatalba „R. K.“ jelige alatt küldendők.

Jó hanggal bíró fiúk kerestetnek az izraelita templomi énekkarba. Jelentkezhetui 4—5 órák között a Deák Ferencz-utczai kis imaházban.

Jó családból való fiu tanulóknak könyvkereskedésbe felvétetik. Czím a kiadóban.

Gansin a legjobb cipőfényesítő, chevraux és boxcipő-crem. Kapható mindenütt.

Egy hittanhallgató bármily tanítást elfogad. Czím a kiadóban.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti czég, nyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 47. Telefon 18.

Üzlet megnyitás.

Mint az országszerte előnyösen ismert Gál János fiuvel kávé kereskedő czégnek több éven át volt alkalmazottja

Debreczenben a Piacz-utca 75. sz. alatti

Szalay féle házban a Kereskedelmi és Ipar Bankkal szemben egy

Kávé, Tea, Rum

és Déligyümölcs különlegességi üzletet nyitottam.

Czikkeimnél a feltétlen jó minőségre az olcsó árakra és a pontos kiszolgálásra tekintem a legnagyobb súlyt.

Kérve a nagyérdemű közönségnek jó indulatu szives támogatását, maradtam mély tisztelettel

Hermann József.

Üzlet megnyitás.

Kedvező alkalom! Minden elfogadható árban árusítjuk az összes raktáron levő ujdonságok

Női ruha és blous kelmékben, Casanokban, legjobb mosó barcheteket (Veleszek) férfi, női és gyermek trico áruk, szörme boák

pazar választékban.

1500 pár férfi-, női- és gyermek posztó cipők bőr és varrott talpal, párja szinte hihetetlen, már 40 krajczártól feljebb.

Kiváló tisztelettel

Blumenstein Testvérek

Alkalmi Áruház,

DEBRECZEN, Piacz-utca 14.

Bika szállodával szemben.